

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Obchodný zákonník“)

Lokalizácia: § 67c ods. 2

Účinnosť: 01. 01. 2016

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 79

Právna neistota spôsobená nesúlalom ustanovení spriaznených osôb pre účely ustanovení o plnení nahrádzajúcom vlastné zdroje

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
-
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: [1490](#)

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Primárnym účelom hodnotenej regulácie je taxatívne vymedzenie typov plnenia, ktoré sa pre účely Obchodného zákonníka považujú za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje v dotknutej spoločnosti. Predmetná regulácia bola do Obchodného zákonníka zavedená novelizáciou z roku 2016 (Čl. 1 zákona 87/2015 Z. z.), ktorá, okrem iného, stanovila okruh osôb, ktorých poskytnutie prostriedkov spoločnosti možno považovať za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje v dotknutej spoločnosti. Právna úprava uvedená v § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka od svojho zavedenia kopírovala právnu úpravu spriaznených osôb podľa § 9 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „ZoKR“ alebo „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“). V roku 2023 však došlo k novelizácii § 9 ZoKR, čím sa doplnilo výkladové pravidlo, podľa ktorého sa účinky spriaznenosti neaplikujú na bežných bankových veriteľov. Ustanovenie § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka toto nové pravidlo, na rozdiel od ZoKR neobsahuje, čo v aplikačnej praxi môže spôsobovať pri oboch vyššie uvedených právnych predpisoch zásadne odlišný výklad. Uvedený výkladový nesúlad sa môže v praxi prejavovať napríklad v prípade poskytnutia úveru alebo iného obdobného plnenia bankou v čase krízy obchodnej spoločnosti alebo aj pred krízou, ktorého splatnosť bola počas krízy odložená, alebo predĺžená. Takéto plnenie môže byť považované za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje. Obdobnosť plnenia by však v praxi mala byť posudzovaná predovšetkým podľa hospodárskeho účelu plnenia. Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že zosúladenie súčasného právneho stavu vo vyššie uvedenom kontexte je nielen nevyhnutné, ale aj trhovo žiaduce.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Právna úprava spriaznených osôb v § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka od svojho zavedenia kopírovala právnu úpravu spriaznených osôb podľa § 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V roku 2023 však došlo k novelizácii § 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, čím sa doplnilo výkladové pravidlo, podľa ktorého sa účinky spriaznenosti neaplikujú na bežných bankových veriteľov. Keďže § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka toto nové pravidlo neobsahuje, hrozí nesprávny výklad odlišný od zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Tento nesúlad môže spôsobiť, že úver poskytnutý veriteľom bude považovaný za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje, aj keď by v konkurze nebol veriteľ považovaný za spriaznenú osobu. Táto rozdielnosť vytvára riziko špekulatívnych súdnych sporov a obmedzenie bankového financovania obchodných spoločností, preto je zosúladenie ustanovení trhovo žiaduce. Problematika vznikla v dôsledku súdnej praxe a "nesystematického" rozhodnutia súdu, keď sa v konkurznom konaní uspokojujú pohľadávky veriteľov podľa skupín od najkvalitnejších a najlepšie zabezpečených po nezabezpečené až špekulatívne, pričom pohľadávky spriaznených osôb s dlžníkom sú v poslednej kategórii (spravidla bez uspokojenia). Pokiaľ banka poskytne spoločnosti (bez relevantného majetku) úver a ako zabezpečenie uplatní práva na akcie, obchodný podiel alebo práva na rozhodovanie v štatutárnych orgánoch, súd to môže uznať za dôvod považovať banku za spriazneného veriteľa. Tento prístup je však vyjadrení SBA nesprávny, nakoľko banka je v takomto postavení riadnym veriteľom so záložným právom, podnikajúci v striktnie regulovanej oblasti dohliadanej NBS. Účinky spriaznenosti tak môžu spôsobiť presun pohľadávok bankových veriteľov, a to spravidla do kategórie pohľadávok, ktoré bývajú väčšinou bez uspokojenia veriteľa. Cieľom ex post hodnotenia by malo byť zváženie doplnenia § 67c ObZ o nový odsek - výkladové pravidlo, ktoré by bolo v zhode s príslušným výkladovým stanoviskom uvedeným v aktuálne platnom ZoKR.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante:

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V rámci ex ante fázy však bola vypracovaná Doložka vplyvov na podnikateľské prostredie (ďalej ako „doložka“), ktorá bola zameraná na celý materiál v legislatívnom procese. Podľa doložky boli predkladaným návrhom ovplyvnení zakladatelia a spoločníci kapitálových obchodných spoločností (právnické osoby aj fyzické osoby). Počet takto vymedzených subjektov však nebolo možné určiť.

Ex post:

Dotknutými subjektami sú napríklad banky alebo zahraničné pobočky bánk, poskytujúce finančné služby dlžníkovi, vrátane zábezpeky.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V doložke zameranej na celý materiál v legislatívnom procese bol predpokladaný pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie v oblasti:

- redukovania nekalých podnikateľských praktík spočívajúcich v poškodzovaní štandardných veriteľov kapitálových spoločností v stave ich nízkej kapitalizácie vlastnými zdrojmi,
- sprísnenia fiduciárnych povinností,
- sprísnenej zodpovednosti za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu,
- zlepšenia prístupu k spravodlivosti v prípade účasti podnikateľských subjektov v konkurzných a reštrukturalizačných konaniach.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia ⁴	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
79	Regulácia vymedzuje jednotlivé typy plnenia, ktoré sa v zmysle Obchodného zákonníka považujú za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje	§ 67c ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov	01.01.2016	banky alebo zahraničné pobočky bánk, poskytujúce finančné služby dlžníkovi, vrátane zábezpeky	22 (banky)	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Podľa doložky sa nepredpokladalo so vznikom administratívnych nákladov a teda neboli kvantifikované náklady na podnikateľské prostredie. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Skutočné náklady neboli kalkulované vzhľadom na povahu regulácie, ktorá nespôsobuje zvýšenie nákladov pre podnikateľské subjekty.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdrojom početností je webové sídlo Národnej banky Slovenska (ďalej ako „NBS“) v časti „<i>Subjekty finančného trhu</i>“, dostupné na internetovom odkaze: https://subjekty.nbs.sk/?c=932
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V doložke taktiež neboli kvantifikované náklady a zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné náklady hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z týchto dôvodov nie je možné uviesť rozdiel predpokladaných a skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. V doložke vplyvov neboli predpokladané ani kalkulované náklady na podnikateľské prostredie. Po zavedení regulácie neboli identifikované nepredpokladané náklady, ktoré by regulácia spôsobovala. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:		
Ministerstvo spravodlivosti SR, sekcia legislatívy, odbor legislatívy občianskeho a obchodného práva		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:		
<u>Cielené konzultácie:</u>		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):	Zúčastnené subjekty:	
Slovenská banková asociácia, IČO: 30 813 182 (ďalej ako „SBA“)	Áno ☒ Nie ☐	
Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 (ďalej ako „SLSP“)	Áno ☒ Nie ☐	
Tatra banka, a.s., IČO: 00 686 930 (ďalej ako „TB“)	Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty:	Forma:	Dátum vykonania:
SBA	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	05.11.2024
SLSP	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	05.11.2024
TB	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	05.11.2024
<u>Verejné konzultácie:</u>		
Trvanie verejných konzultácií: od 25.09.2024 do 09.10.2024		
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie.		

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Právna úprava spriaznených osôb v § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka kopírovala, od svojho zavedenia do právneho predpisu, v presnom a úplnom znení právnú úpravu spriaznených osôb podľa § 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V roku 2023 došlo k novelizácii § 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorej výsledkom bolo aj doplnenie a precizovanie výkladového pravidla, v zmysle ktorého sa účinky spriaznenosti, resp. postavenie spriaznenej osoby, neaplikujú na bežných bankových veriteľov. Keďže úprava spriaznenosti v § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka toto nové výkladové pravidlo neobsahuje, SBA zastáva názor, že v rámci aplikačnej praxe bude dochádzať k rozdielnemu výkladu pojmu „spriaznená osoba“ pri bežných bankových veriteľoch. Reálna existencia rizika, vyplývajúceho z rozdielného znenia vyššie uvedených ustanovení Obchodného zákonníka a ZoKR, môže spôsobiť, že napríklad úver poskytnutý veriteľom bude v konkrétnom prípade považovaný za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje. A to aj napriek tej skutočnosti, že ak by bol na rovnakého dlžníka vyhlásený konkurz, tak takýto veriteľ nebude, v ustanovení ZoKR, považovaný za spriaznenú osobu v zmysle príslušného § 9. Nesúlad uvedených ustanovení môže následne vytvárať priestor pre špekulatívne súdne spory. Na základe vyjadrení SBA je zosúladenie súčasného právneho stavu v tejto veci trhovo žiaduce a nevyhnutné.

Výkladová nejednoznačnosť pojmu „spriaznené osoby“ je, podľa vyjadrení SBA, dôsledkom nesprávnej súdnej praxe v konkurzných konaniach. V tomto (konkurznom) konaní sa uspokojujú pohľadávky veriteľov (aj tým aj bánk) podľa skupín, v poradí od najlepšie zabezpečených, až po nezabezpečené až špekulatívne. V tejto súvislosti platí, že pokiaľ by určitá pohľadávka bola kategorizovaná a označená ako pohľadávka „spriaznenej osoby s dlžníkom“, takáto pohľadávka by bola zaradená do poslednej kategórie pohľadávok (spravidla bez uspokojenia). Zástupcovia SBA vo svojich vyjadreniach tiež upozornili na fakt, že pokiaľ banka poskytuje obchodnej spoločnosti (bez relevantného majetku) úver, spravidla si ako zábezpeku stanoví a určí príslušné práva na akcie/obchodný podiel /práva na rozhodovanie v štatutárnych orgánoch. Práve tento typ zabezpečenia súdy uznali za dôvod považovať banku za spriazneného veriteľa. SBA upozornila na možné problémy, ktoré vyššie uvedená súdna prax môže spôsobovať, nakoľko banka je, napríklad v prípade poskytnutia úveru obchodnej spoločnosti, riadnym veriteľom so záložným právom. Banky, navyše ako subjekty finančného trhu, realizujú svoju podnikateľskú činnosť v striktnie regulovanej oblasti, nad ktorou dohľad vykonáva Národná banka Slovenska. Zástupcom bankového sektora sa v uplynulom období podarilo dosiahnuť legislatívnu zmenu a úpravu príslušných ustanovení ZoKR spôsobom, aby banky neboli považované za spriaznené osoby v rámci osobitných predpisov. Za vážne riziko SBA považuje reálnu možnosť aplikovania odlišného prístupu (v rámci rôznych súdnych konaní) k rovnakým právnym skutočnostiam a vzťahom, ktorý môže byť zneužitý v rámci špekulatívnych súdnych konaní v oblasti obchodného práva.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Predmetná regulácia bola do Obchodného zákonníka zavedená z dôvodu potreby vymedzenia jednotlivých typov a druhov plnenia, ktoré sa pre účely Obchodného zákonníka považujú za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje. Regulácia bola do vyššie uvedeného právneho predpisu zavedená v roku 2016 novelou Obchodného zákonníka, a to konkrétne v Čl. I zákona 87/2015 Z. z., ktorým sa mení

a dopĺňa Obchodný zákonník. Právna úprava uvedená v § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka od svojho zavedenia de facto kopírovala právnu úpravu spriaznených osôb podľa § 9 zákona č. 7/2005 Z. z. ZoKR. V roku 2023 došlo k novelizácii § 9 ZoKR, čím bolo doplnené nové výkladové pravidlo, podľa ktorého sa účinky „spriaznenosti“ (resp. spriaznenosti osoby) neaplikujú na bežných bankových veriteľov. Tým, že sa v predmetnej regulácii Obchodného zákonníka jasne a určito precizoval a vymedzil okruh osôb, ktorých plnenie sa považuje za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje, je možné hodnotiť jej prínos in genere pre problematiku obchodných spoločností ako pozitívny.

V súvislosti so skutočnosťami uvedenými vyššie, gestor zaujal k vyjadreniam zástupcov SBA, súhlasné stanovisko. Gestor rovnako označil za dôvod uvedenej výkladovej nejednotnosti novelizáciu znenia § 9 ZoKR, pričom predmetná a úzko súvisiaca regulácia (§ 67c ods. 2 Obchodného zákonníka) na túto zmenu adekvátne nereflektovala. Gestor je o tejto situácii a existujúcej diskrepancii informovaný a v súčasnosti sa jej oprave pracuje. Gestor v tejto veci tiež uviedol, že v nadchádzajúcom období (pravdepodobne december 2024) sa plánujú uskutočniť stretnutia príslušných pracovných skupín, ktorých predmetom bude aj spôsob riešenia vyššie uvedeného problému a zosúladienie legislatívnych znení dotknutých regulácií. Predloženie príslušného novelizačného zákona, ktorého cieľom bude, okrem iného, aj odstránenie existujúcej pojmovo-výkladovej nejednotnosti, je v zmysle Plánu legislatívnych úloh Ministerstva spravodlivosti SR plánovaný na obdobie prvého štvrtroku 2025.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

V súvislosti s možnými alternatívnymi riešeniami SBA navrhuje doplniť do znenia § 67c Obchodného zákonníka nový odsek, v znení: „*Na účely odseku 2 sa za možnosť uplatňovať vplyv na riadenie spoločnosti nepovažujú zmluvné dojednania alebo zákonné oprávnenia veriteľa, ktorých účelom je ochrana práv alebo oprávnených záujmov veriteľa v súvislosti s poskytnutím finančných služieb spoločnosti vrátane ich zábezpeky.*“

Uvedené znenie je rovnaké ako znenie § 9 ods. 4 ZoKR, ktoré bolo doplnené v 2023. Cieľom tohto návrhu je doplniť do Obchodného zákonníka výkladové stanovisko spôsobom, aby sa zhodovalo s výkladovým stanoviskom k pojmu „spriaznenosť“ alebo „spriaznená osoba“, ktoré je súčasťou aktuálne platného a účinného ZoKR. V aplikačnej praxi by takéto doplnenie textu do Obchodného zákonníka malo významný pozitívny vplyv, a to najmä v kontexte možného rozšírenia možností poskytovania bankových úverov obchodným spoločnostiam. Uvedená zmena by zároveň prispela aj k zníženiu možného rizika realizácie špekulatívnych súdnych konaní v oblasti obchodného práva.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestorom bol návrh SBA na doplnenie predmetnej regulácie o nový odsek spôsobom, ako bol uvedený vyššie v texte, akceptovaný. Zo strany gestora bol, v súvislosti s procesom zosúladienia výkladových stanovísk k predmetnej veci, deklarovaný záujem o vzájomnú spoluprácu s SBA.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Hodnotená regulácia bola do právneho poriadku prijatá z dôvodu precizovania a taxatívneho vymedzenia jednotlivých druhov plnenia, ktoré sa pre účely Obchodného zákonníka považujú za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje v dotknutej obchodnej spoločnosti. Regulácia bola do Obchodného zákonníka zavedená novelizáciou z roku 2016 (Čl. 1 zákona 87/2015 Z. z.), ktorá, okrem iného, zároveň stanovila aj okruh osôb, ktorých poskytnutie prostriedkov spoločnosti možno považovať za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje v dotknutej spoločnosti. Predmetné ustanovenie teda konkrétne a taxatívne uvádza jednotlivé osoby, ktorých plnenie by sa považovalo za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje dotknutej obchodnej spoločnosti.

Právna úprava spriaznených osôb v § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka od svojho zavedenia kopírovala od slova do slova právnú úpravu spriaznených osôb podľa § 9 ZoKR. V roku 2023 došlo k novelizácii § 9 ZoKR v tejto otázke doplnením výkladového pravidla, v zmysle ktorého sa účinky spriaznenosti neaplikujú na bežných bankových veriteľov.

Zástupcovia SBA sa počas konzultácií k uvedenej skutočnosti vyjadrili, že nakoľko súčasná právna úprava spriaznenosti v § 67c ods. 2 ObZ b toto nové výkladové pravidlo neobsahuje, hrozí uplatňovanie nejednotného výkladu (odlišného od § 9 ZoKR). Riziko vyplývajúce z rozdielnej úpravy uvedených §§ môže spôsobiť to, že úver poskytnutý veriteľom bude v konkrétnom prípade považovaný za plnenie nahrádzajúce vlastné zdroje. A to aj napriek tomu, že ak by bol na rovnakého dlžníka vyhlásený konkurz, tak takýto veriteľ v zmysle ustanovení ZoKR nebude považovaný za spriaznenú osobu v zmysle § 9 ZoKR (avšak v podľa § 67c ods. 2 Obchodného zákonníka bude považovaný za spriaznenú osobu). Nesúlad uvedených ustanovení vytvára priestor pre špekulatívne súdne spory a z toho dôvodu je zosúladenie vyššie uvedenej výkladovej nejednotnosti trhovo žiaduce. SBA v tejto súvislosti tiež uviedla, že uvedená diskrepancia vznikla v dôsledku súdnej praxe a "nesystematického" rozhodnutia súdu v konkurznom konaní, kde sa uspokojujú pohľadávky veriteľov (aj bánk) podľa skupín v poradí od najkvalitnejších a najlepšie zabezpečených, až po nezabezpečené až špekulatívne, pričom pokiaľ by šlo o pohľadávku spriaznenej osoby s dlžníkom, tieto budú v poslednej kategórii (spravidla bez uspokojenia). Ako možné a vážne riziko SBA označila reálnu existenciu rozdielného prístupu (v rôznych súdnych konaniach) k rovnakým skutočnostiam a vzťahom, ktorý môže byť následne zneužívaný v rámci špekulatívnych obchodno-právnych súdnych konaní.

Gestor označil aktuálne platné a účinné znenie predmetnej regulácie za problematické a k vyjadreniam zástupcov SBA k danej veci deklaroval svoje súhlasné stanovisko. Gestor sa priklonil k vyjadreniam SBA, v rámci ktorých bola za dôvod vyššie uvedenej výkladovej nejednotnosti označená novelizácia znenia § 9 ZoKR, pričom predmetná a úzko súvisiaca regulácia v rámci Obchodného zákonníka na túto zmenu adekvátne nereflektovala. Z pohľadu gestora je potrebné znenie predmetnej regulácie upraviť, pričom určenie konkrétnejšieho časového intervalu pre realizáciu príslušnej legislatívnej zmeny, resp. doplnenia bude predmetom nadchádzajúceho obdobia (pravdepodobne 1. kvartál 2025). Podľa vyjadrení gestora sa v najbližšom období plánujú uskutočniť stretnutia pracovných skupín, ktorých predmetom bude aj výber spôsobu riešenia vyššie uvedenej výkladovej nejednotnosti.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Zo strany SBA, ako jedného z účastníkov konzultácií, bolo navrhnuté alternatívne riešenie, ktoré spočíva v doplnení znenia § 67c Obchodného zákonníka o nový odsek s nasledovným obsahom: „Na účely odseku 2 sa za možnosť uplatňovať vplyv na riadenie spoločnosti nepovažujú zmluvné

dojednania alebo zákonné oprávnenia veriteľa, ktorých účelom je ochrana práv alebo oprávnených záujmov veriteľa v súvislosti s poskytnutím finančných služieb spoločnosti vrátane ich zábezpeky. “.

Účastníci konzultácií vyjadrili k návrhu na doplnenie predmetnej regulácie všeobecne kladné stanoviská. Obsah navrhnutého legislatívneho textu sa zhoduje s obsahom znenia § 9 ods. 4 ZoKR, ktoré bolo do príslušného právneho predpisu doplnené v 2023. Spracovateľ považuje vyššie uvedený návrh SBA za efektívny a prínosný, ktorý by v praxi nepochybne prispel k podpore a zlepšeniu činnosti v rámci podnikateľského prostredia. Spracovateľ rovnako podporuje aj názor, že prijatie vyššie navrhovaného legislatívneho doplnenia Obchodného zákonníka by prispelo aj k odstráneniu rizika sporného výkladu pojmov „*spriaznená osoba*“ a „*spriaznenosť*“ a z toho plynúcich súdnych sporov.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ konštatuje, že jednotlivé posúdenia hodnotenej regulácie účastníkmi konzultácií, gestorom a spracovateľom sú vo vzájomnom konsenze a z tohto dôvodu odporúča predmetnú reguláciu doplniť nasledovným spôsobom:

Doplnenie nového odseku do § 67c Obchodného zákonníka v znení:

„Na účely odseku 2 sa za možnosť uplatňovať vplyv na riadenie spoločnosti nepovažujú zmluvné dojednania alebo zákonné oprávnenia veriteľa, ktorých účelom je ochrana práv alebo oprávnených záujmov veriteľa v súvislosti s poskytnutím finančných služieb spoločnosti vrátane ich zábezpeky. “

Spracovateľ navrhuje pre účely efektívnej realizácie navrhovanej zmeny zriadiť špecifickú pracovnú skupinu (prípadne využitie existujúcej platformy), za účasti zástupcov bankového sektora (napr. SBA), zástupcov gestora predmetnej regulácie a zástupcov spracovateľa.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁵

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.

⁵ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia